

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, સાદરા/રાંધેજા

બી. એ. (સમાજવિદ્યા વિશારદ)

ગુજરાતી સ્નાતક સત્ર - ૧-૨-૩-૪-૫-૬

અભ્યાસક્રમ : જૂન ૨૦૧૭થી ક્રમશઃ અમલમાં

ગુજરાતી ભાષા-સાહિત્ય વિભાગ
મહાદેવ દેસાઈ સમાજસેવા મહાવિદ્યાલય,
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ-૧૪

સત્ર-૧					
ક્રમ	પ્રશ્નપત્ર ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્ર નામ	ક્રેડિટ	ગુણ	સમય
૧	CC - ૧૦૨	ગુજરાતી : ભાષાવ્યવહાર	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૨	MJRGUJ-૧૦૧	કાવ્યપરિચય	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
અથવા	MJRGUJ-૧૦૧	અર્વાચીન ગુજરાતી પ્રકૃતિ કવિતા	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
સત્ર-૨					
૩	MJRGUJ-૨૦૧	ગદ્ય સાહિત્યનું અધ્યયન	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
અથવા	MJRGUJ-૨૦૧	ગુજરાતી એકાંકી સાહિત્ય	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૪	MJRGUJ-૨૦૨	છંદ અને અલંકાર(ફરજિયાત)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
સત્ર-૩					
૫	MJRGUJ-૩૦૧	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય (ફરજિયાત)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૬	MJRGUJ-૩૦૨	સાહિત્ય અને ગાંધીવિચાર (ફરજિયાત)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૭	MJRGUJ-૩૦૩	સાહિત્યનું સમાજશાસ્ત્ર	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
અથવા	MJRGUJ-૩૦૩	લોકસાહિત્ય - ૧ (લોકગીત)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
સત્ર-૪					
૮	MJRGUJ-૪૦૧	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (સુધારક યુગ અને પંડિત યુગ) (ફરજિયાત)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૯	MJRGUJ-૪૦૨	સાંપ્રત ગુજરાતી સાહિત્ય	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
અથવા	MJRGUJ-૪૦૨	લોકસાહિત્ય - ૨ (લોકકથા) (વિકલ્પ)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૧૦	MJRGUJ-૪૦૩	નારીવાદી સાહિત્ય	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
અથવા	MJRGUJ-૪૦૩	દલિત સાહિત્ય (વિકલ્પ)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૧૧	MJRGUJ-૪૦૪	ભાષા અને ભાષા પરિચય (ફરજિયાત)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
સત્ર-૫					
૧૨	MJRGUJ-૫૦૧	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગ) (ફરજિયાત)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૧૩	MJRGUJ-૫૦૨	વિશ્વસાહિત્ય	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
અથવા	MJRGUJ-૫૦૨	ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય (વિકલ્પ)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૧૪	MJRGUJ-૫૦૩	ભારતીય સાહિત્ય	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
અથવા	MJRGUJ-૫૦૩	સાહિત્ય અને તત્ત્વજ્ઞાન (વિકલ્પ)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૧૫	MJRGUJ-૫૦૪	સાહિત્યિક સંજ્ઞાઓ	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
અથવા	MJRGUJ-૫૦૪	સાહિત્યિક વાદ (વિકલ્પ)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૧૬	MJRGUJ-૫૦૫	ભાષાવિજ્ઞાન (ફરજિયાત)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક

સત્ર-૬					
૧૭	MJRGUJ-૬૦૧	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (આધુનિક યુગ અને અનુઆધુનિક યુગ) (ફરજિયાત)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૧૮	MJRGUJ-૬૦૨	ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વ	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
અથવા	MJRGUJ-૬૦૨	સમૂહ માધ્યમ અને ગુજરાતી ભાષા (વિકલ્પ)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૧૯	MJRGUJ-૬૦૩	સાહિત્ય અને સિનેમા	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
અથવા	MJRGUJ-૬૦૩	અનુવાદ: સિક્કાંત અને વિનિયોગ (વિકલ્પ)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૨૦	MJRGUJ-૬૦૪	સાહિત્યમીમાંસા (ફરજિયાત)	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૨૧	MJRGUJ-૬૦૫	પ્રોજેક્ટકાર્ય	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૨૨	કોર પેપર	સર્જનાત્મક લેખન	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક
૨૩	કોર પેપર	નાટ્યકલા	૪	૧૦૦	૬૦ કલાક

પ્રશ્નપત્ર, પરીક્ષા પદ્ધતિનું માળખું (સંભવિત)

૧. આંતરિક પરીક્ષા પદ્ધતિ

ગુણભાર: ૪૦ ગુણ

ક. સતત મૂલ્યાંકનું માળખું

ગુણભાર: ૨૦ ગુણ

ક્રમ	વિગત	ગુણ
૧	શુદ્ધલેખન (જોડણી અને વાક્ય રચના સંદર્ભે) -આવશ્યક છે. -	૫
૨	સંદર્ભ સાહિત્યની સમીક્ષા	૫
૩	ઈન્ટરનેટ અને દૃશ્ય-શ્રાવ્ય માધ્યમોનો ઉપયોગ.	૫
૪	સ્વાધ્યાય (પ્રશ્નપત્રના સંદર્ભે)	૫
૫	પરિસંવાદ અને જૂથચર્ચા	૫
૬	મૌખિક પરીક્ષા	૫
નોંધ- આંતરિક પરીક્ષા અને શુદ્ધલેખન આવશ્યક છે. બાકીનામાંથી કોઈપણ ત્રણનો ઉપયોગ કરવો		

ખ. આંતરિક પરીક્ષાનું માળખું

ગુણભાર: ૨૦ ગુણ

લેખિત પરીક્ષા: ૪૦ ગુણ (૪૦ ગુણમાંથી ૨૦ ગુણ કરવા)

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નો	વિગત	ગુણ
પ્રશ્ન-૧	એકના અથવામાં એક પ્રશ્ન	૧૨
પ્રશ્ન-૨	એકના અથવામાં એક પ્રશ્ન	૧૨
પ્રશ્ન-૩	ટૂંકનોંધ એકના અથવામાં એક	૬
પ્રશ્ન-૪	હેતુલક્ષી ૨૦ પ્રશ્નો (ફરજિયાત) યુ.જી.સી. નેટ પરીક્ષાની પદ્ધતિ પ્રમાણે પૂછવા	૧૦

ગ. પરીક્ષાનો સમય: બે કલાક

૨. બાહ્ય પરીક્ષા પદ્ધતિ

ગુણભાર: ૬૦ ગુણ

ક. પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્નો	વિગત	ગુણ
પ્રશ્ન-૧	એકના અથવામાં એક પ્રશ્ન	૧૫
પ્રશ્ન-૨	એકના અથવામાં એક પ્રશ્ન	૧૫
પ્રશ્ન-૩	ટૂંકનોંધ એકના અથવામાં એક	૧૦
પ્રશ્ન-૪	હેતુલક્ષી ૨૦ પ્રશ્નો (ફરજિયાત) યુ.જી.સી. નેટ પરીક્ષાની પદ્ધતિ પ્રમાણે પૂછવા	૨૦

ખ. પરીક્ષાનો સમય: અઢી કલાક

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૧ પ્રશ્નપત્ર નં.-CC : ૧૦૨ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦
પ્રશ્નપત્રનું નામ : ગુજરાતી : ભાષાવ્યવહાર

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓને વ્યાકરણ શિક્ષણ મળી રહે.
(૨) વિદ્યાર્થીઓ ગદ્યમાં વપરાતા વ્યાકરણ વિશે પરિચય કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	વ્યાકરણ પરિચય ૧. જોડણી વિચાર ૩. સમાસ ૨. સંધિ ૪. લિંગ અને વચન	૧	૨૦	૧૫
૨	વ્યાકરણ પરિચય ૧. વાક્યરચના ૩. વિશેષણ ૨. પૂર્વપ્રત્યય અને પરપ્રત્યય ૪. સમાનાર્થી શબ્દો	૧	૨૦	૧૫
૩	વ્યાકરણ પરિચય ૧. રૂઢિપ્રયોગો ૩. શબ્દસમૂહ ૨. શબ્દભંડોળ ૪. વિરામચિહ્નો	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

સંદર્ભ ગ્રંથ

૧. સરળ ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
૨. સરળ વ્યાકરણ પરિચય - કેતન બુંહા
૩. પદબદ્ધ વ્યાકરણ - રમણીકલાલ મારૂ
૪. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - ડૉ. જયંત કોઠારી
૫. ભાષાલેખન અને ભાષાકૌશલ્ય - યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૬. ગુજરાતી વ્યાકરણ - કનૈયાલાલ જોષી
૭. સાર્થ ગુજરાતી જોડણીકોશ -ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
૮. પદ્ય બૃહદ વ્યાકરણ અને ગુજરાતી ભાષાનું બૃહદ વ્યાકરણ - કમળાશંકર ત્રિવેદી
૯. રૂઢિપ્રયોગ કોશ - રતિલાલ સા.નાયક
૧૦. કહેવત માળા ભાગ-૧,૨ - પીટીટ જમશેદજી નશરવનજી
૧૧. ભાષા સૌંદર્ય -ભાષા નિયામકની કચેરી
૧૨. ભાષાવિવેક - ભાષાનિયામકની કચેરી

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૧

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૧૦૧

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : કાવ્યપરિચય

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓને પદ્ય સાહિત્યનો પરિચય થાય અને અને સાહિત્યના સત્ત્વ-તત્ત્વનો પરિચય થાય .
- (૨) વિદ્યાર્થીઓમાં પદ્યસાહિત્યકૃતિનાં ભાવન-આકલન-મૂલ્યાંકન માટેની ક્ષમતા કેળવાય.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ કાવ્યપ્રકારોનો પરિચય કેળવે.
- (૪) વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન કાવ્યનો આસ્વાદ કરે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન કવિતાનો સંક્ષિપ્ત પ્રવાહ દર્શન	૧	૨૦	૧૫
૨	મધ્યકાલીન કવિતાનો આસ્વાદ: (પસંદ કરેલી કુલ ૮ કવિતા) (૧) જળકમળ છાંડી જાને - નરસિંહ, (૨) આજની ઘડી તે રળિયામણી - રાજે, (૩) જૂનું તો થયું રે દેવળ- મીરાંબાઈ, (૪) શા શા રૂપ વખાણું - અખો, (૫) સંત પરમ હિતકારી - નિષ્કુળાનંદ, (૬) જે કોઈ પ્રેમ અંશ અવતરે - દયારામ, (૭) મામેરુ(આખ્યાન) - પ્રેમાનંદ(કડવું-૬) (૮) ધ્યાન ધારણા કાયમ કરવી- ગંગાસતી	૧	૨૦	૧૫
૩	અર્વાચીન કવિતાનો આસ્વાદ: (પસંદ કરેલી કુલ ૮ કવિતા) (૧) ઊંટ કહે આ સભા - દલપતરામ, (૨) યા હોમ કરીને પડો - નર્મદ, (૩) મંગલ મંદિર ખોલો - નરસિંહરાવ દિવેટિયા (૪) ગ્રામ્યમાતા - કલાપી (૫)ભણકારા - બ. ક. ઠાકોર, (૬) જનની જોડ સખી નહી જડે રે - બોટાદકર (૭) એક સવારે આવી મુજને - સુંદરમ્ (૮) હું તો બસ ફરવા આવ્યો છું. - નિરંજન ભગત	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ ૧-૨ - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય - અનંતરાય રાવળ
૩. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ. રમેશ એમ. ત્રિવેદી
૫. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
૬. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૭. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ. રમેશ એમ. ત્રિવેદી
૮. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ- પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૯. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૧

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૧૦૧

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : અર્વાચીન ગુજરાતી પ્રકૃતિ કવિતા (વિકલ્પ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓને પદ્ય સાહિત્યનો પરિચય થાય અને અને સાહિત્યના સત્ત્વ-તત્ત્વનો પરિચય થાય .
- (૨) વિદ્યાર્થીઓમાં પદ્યસાહિત્યકૃતિનાં ભાવન-આકલન-મૂલ્યાંકન માટેની ક્ષમતા કેળવાય.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ કાવ્યપ્રકારોનો પરિચય કેળવે.
- (૪) વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન પ્રકૃતિ કાવ્યનો આસ્વાદ કરે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	અર્વાચીન પ્રકૃતિ કવિતાનો પરિચય અને પ્રવાહ દર્શન	૧	૨૦	૧૫
૨	અર્વાચીન પ્રકૃતિ કવિતાનો આસ્વાદ: (૧)રંગ રંગ વાદળિયાં-સુંદરમ્, (૨) નર્મદાની શોભા-નર્મદ, (૩) મોસમ આવી મહેનતની -નાથાલાલ દવે (૪) ખાખરાની પીચકારી-રમેશ પારેખ, (૫) ગોઠડી-ઉમાશંકર જોશી, (૬) આજ અંધાર ખુશબો ભર્યો લાગતો-પ્રહલાદ પારેખ, (૭) આયોજી વૈશાખ - રાજેન્દ્ર શાહ (૮) રસ્તા વસંતના - મનોજ ખંડેરિયા	૧	૨૦	૧૫
૩	અર્વાચીન પ્રકૃતિ કવિતાનો આસ્વાદ: (૧) વહેતા વૃક્ષ પવનમાં- રઘુવીર ચૌધરી (૨) પારેવાં -નિરંજન ભગત (૩) એ...ઈ ને કાળુભાર-મનોહર ત્રિવેદી (૪) નિમની મંજરીઓ- ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાલા (૫) સાંધ્ય ગીત - નલીન રાવળ (૬) સૂર્યનો શબ્દ- પ્રિયકાન્ત મણિયારા (૭) શુક્ર- કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણી (૮) કાકરીયાની શરદ પૂર્ણિમા - રમણિક અરાલવાળા	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રમેશ ત્રિવેદી
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. અર્વાચીન કવિતા - સુંદરમ્

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૨

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૨૦૧

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : ગદ્ય પરિચય

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ ગદ્યનાં સ્વરૂપથી પરિચય કેળવે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ ગદ્ય પ્રકારોનો પરિચય કેળવે.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ ગદ્યનો આસ્વાદ કરે.
- (૪) વિદ્યાર્થીઓ ગદ્યની વિવિધ તરાહોથી પરિચિત થાય.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	ગદ્યની વિભાવના અને તેના પ્રકારોનો સંક્ષિપ્ત પરિચય. નવલિકા નવલકથા નિબંધ નાટક	૧	૨૦	૧૫
૨	ગદ્યપરિચય સુધારકયુગનું ગદ્ય - અકબર અને બીરબલ- નવલરામ પંડિતયુગનું ગદ્ય - દાસ્ય ભક્તિ - આનંદશંકર ધૃવ ગાંધીયુગનું ગદ્ય - દુશ્મનોની ખાનદાની-ઝવેરચંદ મેઘાણી	૧	૨૦	૧૫
૩	અનુગાંધીયુગનું ગદ્ય - રવિશંકર મહારાજ-ઈશ્વર પેટલીકર આધુનિકયુગનું ગદ્ય - આંખે કંકુના સૂરજ - અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ અનુઆધુનિકયુગનું ગદ્ય- - બાયું- કિરીટ દૂધાત	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. બૃહદ ગુજરાતી ગદ્ય પરિચય - મોહનભાઈ પટેલ અને ચંદ્રકાન્ત શેઠ
૨. ગદ્યસંચય - ૨ સં. - યશવન્ત શુક્લ અને પ્રવીણ દરજી
૩. ગાંધીયુગનું ગદ્ય - દલપત પઢિયાર
૫. ગદ્યાવલિ - સં. - શ્રી આશાભાઈ નરસિંહભાઈ પટેલ
૬. ગદ્યપ્રવેશ - શ્રી હિંમતલાલ ગ.અંજારિયા
૭. ગદ્યનવનીત- વિશ્વનાથ મ.ભટ્ટ
૮. ગદ્યરંગ - વ્રજરાય દેસાઈ અને કુંજવિહારી મહેતા
૯. મનપસંદ નિબંધો - સં - વિજયરાય વૈધ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજી
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૨ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૨૦૧ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : ગુજરાતી એકાંકી સાહિત્ય (વિકલ્પ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષાનાં એકાંકી સાહિત્યનો પરિચય કેળવે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ગુજરાતી ભાષાનાં એકાંકીઓનો આસ્વાદ કરે.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખાથી પરિચિત થાય.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય	
૧	એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપ: એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખા	૧	૨૦	૧૫	
૨	ગાંધીયુગનાં એકાંકી: કડલાં- ઉમાશંકર જોશી ઝાંઝવાં- યશવંત પંડ્યા પિયોગોરી - કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણી	૧	૨૦	૧૫	
૩	આધુનિકયુગના એકાંકી: સ્વપ્નાક્ષરી - લાભશંકર ઠાકર ટેલીફોન - હસમુખ બારાડી સાત હજાર સમુદ્રો - શ્રીકાંત શાહ	૧	૨૦	૧૫	
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫	
		કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. એકાંકી સંચય - ૧,૨- સંપાદક - વિનોદ અધ્વર્યુ
૨. નાટક વિશે - જયંતિ દલાલ
૩. નાટ્યવિમર્શ - ભરતકુમાર ઠાકર
૫. શૈલી અને સ્વરૂપ - ઉમાશંકર જોશી
૬. અભિજ્ઞાન - ધીરુભાઈ ઠાકર
૭. આચાર્ય - સતીષ વ્યાસ
૮. એકાંકી ને ગુજરાતી એકાંકી - લે - ગુલાબદાસ બ્રોકર
૯. એકાંકી ને ગુજરાતી એકાંકી, - સં - જયંત કોઠારી,
૧૦. આધુનિક એકાંકી - સતીષ વ્યાસ
૧૧. એકાંકી સ્વરૂપ અને વિકાસ - મફત ભાવસાર
૧૨. એકાંકી સ્વરૂપ અને સાહિત્ય - નંદકુમાર પાઠક

૧૩. વિવેચના - વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી
૧૪. સમાલોચના - અનંતરાય રાવલ
૧૫. સમીક્ષા - અનંતરાય રાવલ
૧૬. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી સાહિત્યનાં એકાંકી - સં. મફત ઓઝા
૧૭. જ્ઞાનગંગોત્રી, ગ્રંથ શ્રેણી -૧૦ - લે- જશવંત શેખડીવાલા
૧૮. નાટકકળા - ધીરુભાઈ ઠાકર
૧૯. આંતરરાષ્ટ્રીય એકાંકીઓ - સં - યુનીલલ મડિયા
૨૦. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ધીરુભાઈ ઠાકર
૨૧. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રમેશ ત્રિવેદી

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૨ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૨૦૨ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : છંદ- અલંકાર પરિચય (ફરજિયાત)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

(૧) વિદ્યાર્થીઓને કવિતામાં વપરાતા છંદનો પરિચય થાય.

(૨) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યમાં રહેલા અલંકારની પ્રયુક્તિને જાણે અને તેની સમજ કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
		૧	૨૦	૧૫
૧	કવિતા અને છંદ પરિચય અને કાવ્યમાં છંદનું મહત્ત્વ છંદ: શિખરિણી, મંદાકાન્તા, પૃથ્વી, શાર્ફલવિક્રીડિત, વસંતતિલકા, મનહર, અનુષ્ટુપ, દોહરો, ચોપાઈ, હરિગીત,	૧.૫	૩૦	૨૨.૩૦
૨	કવિતા અને અલંકાર પરિચય અને કાવ્યમાં અલંકારનું મહત્ત્વ અલંકાર: ઉપમા, રૂપક, વર્ણાનુપ્રાસ, અંત્યાનુપ્રાસ, ઉત્પ્રેક્ષા, વ્યતિરેક, વ્યાજસ્તુતિ, અતિશયોક્તિ, શ્લેષ, યમક	૧.૫	૩૦	૨૨.૩૦
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. સરળ ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. ભરતભાઈ ઠાકર
૨. સાહિત્ય, છંદ અને અલંકાર - તારાબહેન શાહ
૩. સરળ અલંકાર વિવેચન - પ્રા. ઉપેન્દ્ર પંડ્યા
૫. છંદ અને અલંકાર પરિચય - ડૉ. ભરતભાઈ ઠાકર
૬. અલંકાર પ્રવેશિકા - ડોલરરાય માંકડ
૭. છંદોગાનમ્ - સી. ડી. (ડિવાઈન પબ્લિકેશન)
૮. બૃહદપિંગળ - રા. વિ. પાઠક
૯. છંદ અને અલંકાર- દક્ષેશ ઠાકર અને મણિલાલ હ. પટેલ
૧૦. છાંદસી - કાન્તિલાલ કાલાણી
૧૧. પિંગલ પ્રવેશ - ચિમનલાલ ત્રિવેદી

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૩

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૩૦૧

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય (ફરજિયાત)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી ભાષાનાં સાહિત્યથી પરિચિત થાય.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી ભાષાનાં મહત્ત્વનાં સાહિત્યકારોથી પરિચિત થાય.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી ભાષાનાં મહત્ત્વનાં સાહિત્યસ્વરૂપોથી પરિચિત થાય.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય	
૧	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં ઘડતર પરિબળો મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ	૧	૨૦	૧૫	
૨	નીચેના સાહિત્યકારોનું યોગદાન નરસિંહ , મીરાં, પ્રેમાનંદ, અખો, દયારામ	૧	૨૦	૧૫	
૩	મધ્યકાલીન ગુજરાતી કાવ્યપ્રકારો પદ્યવાર્તા, પ્રબંધ, આખ્યાન, ફાગુ, બારમાસી	૧	૨૦	૧૫	
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫	
		કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન) - અનંતરાય રાવળ
૨. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ધીરુભાઈ ઠાકર
૩. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ.પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ.રમેશ ત્રિવેદી
૬. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ.બહેચરભાઈ પટેલ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૩ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૩૦૨ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : સાહિત્ય અને ગાંધીવિચાર (ફરજિયાત)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ ગાંધીજીના સાહિત્યમાંના મૂલ્યવાન વિચારોનો પરિચય મેળવે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ ગાંધીસાહિત્યના અભ્યાસ દ્વારા સામાજિક દાયિત્વનો ખ્યાલ કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	ગાંધીવિચારની ભૂમિકા : - ગાંધીવિચાર અને એકાદશ વ્રતો - ગાંધીવિચારની સમજ - રચનાત્મક કાર્યક્રમો	૧	૨૦	૧૫
૨	ગાંધીવિચાર વિષયક કૃતિનો અભ્યાસ ૧. ગાંધીની કાવડ- હરીન્દ્ર દવે	૨	૪૦	૩૦
૩	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ગાંધીજીનું સાહિત્ય - ડૉ.રમણ મોદી
૨. ગાંધીજી જીવન અને વિચાર- જી.બી.કૃપલાની
૩. ગાંધીજી: કેટલાક સ્વાધ્યાયલેખો- નગીનદાસ પારેખ
૪. શ્રી મોહનલાલ તુલસીદાસ મહેતા, 'સોપાન' ની વાર્તાઓ -સંપાદક -ડૉ.બળવંત જાની
૫. જીવનની ઝાંખી - કેશવપ્રસાદ દેસાઈ
૬. સુંદરમ્ એટલે સુંદરમ્ - રામજીભાઈ કડિયા
૭. તપોવન - સં.-સુરેશ દલાલ
૮. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા સંપા.-જયંત કોઠારી
૯. ગાંધીવિચારવિમર્શ -આચાર્ય કૃપલાની અનુવાદક-નગીનદાસ પારેખ
૧૦. ગુજરાત સાહિત્યનો ઇતિહાસ ખંડ-૪ - પ્રકાશક- ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ,અમદાવાદ.
૧૧. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા(ગાંધીયુગ) -ધીરુભાઈ ઠાકર

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૩

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૩૦૩

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : સાહિત્યનું સમાજશાસ્ત્ર

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

(૧) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્રનો પરિચય મેળવે.

(૨) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર વચ્ચેના સંબંધની સમજ કેળવે.

(૩) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્રના અભ્યાસ દ્વારા સામાજિક દાયિત્વનો ખ્યાલ કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર * સમાજશાસ્ત્રની વિભાવના * સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર વચ્ચેનો સંબંધ * સાહિત્ય સર્જનમાં સમાજશાસ્ત્રની ભૂમિકા	૧	૨૦	૧૫
૨	ગુજરાતી સાહિત્યમાં સમાજનું નિરૂપણ * પદ્ય સાહિત્યમાં ૧. વઉચ્ચે વગોવ્યા મોટા ખોરડા -લોકગીત ૨. "કુંવરબાઈનું મામેરું" કડવું - ડ -પ્રેમાનંદ ૩. અખાના છપ્પા સં.-કે.કા.શાસ્ત્રી ૪. ઊંટ કહે આ સમામાં -દલપતરામ ૫. બાળવિવાહની ગરબી -નવલરામ ૬. તણ પાડોશી - સુંદરમ્ ૭. આંધળી માનો કાગળ - ઇન્દુલાલ ગાંધી ૮. સળગતી હવાઓ - સરૂપ ધ્રુવ	૧	૨૦	૧૫
૩	ગુજરાતી સાહિત્યમાં સમાજનું નિરૂપણ * ગદ્ય સાહિત્યમાં ૧. ખીચડી - જયંત ખત્રી ૨. માને ખોળે - સુંદરમ્ ૩. જન્મોત્સવ -સુરેશ જોષી ૪. નેશનલ સેવિંગ - પન્નાલાલ પટેલ	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. સાહિત્ય અને સમાજ - ડૉ. વિદ્યુત જોશી

૨. કલાનું સમાજશાસ્ત્ર સંપાદક - અક્ષરકુમાર દેસાઈ અને નીરા દેસાઈ

૩. ગુજરાતી નવલકથાઓમાં લગ્ન અને કુટુંબક્ષેત્રના આલેખનો લે - માણેકલાલ પટેલ

૪. "કુંવરબાઈનું મામેરું" -પ્રેમાનંદ સંપાદન -ચંદ્રશંકર ભટ્ટ

૫. "સુદામાચરિત્ર" -પ્રેમાનંદ સંપાદન -ચંદ્રશંકર ભટ્ટ

૬. અખાના છપ્પા સં. કે.કા.શાસ્ત્રી

૭. તણખામંડળ - ધૂમકેતુ

૮. અધિત ૩૫ - સં- જી. એમ. ચંદ્રવાડિયા અને અન્ય

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૩

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૩૦૩

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : લોકસાહિત્ય - ૧ (લોકગીત) (વિકલ્પ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

(૧) વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યનો પરિચય કેળવે.

(૨) વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યનાં પ્રકારોથી પરિચિત થાય.

(૩) વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી લોકગીતનાં લય, રાગ અને ઢાળથી પરિચિત થાય.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	લોકગીત સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને પ્રકારો	૧	૨૦	૧૫
૨	લોકગીતોનો આસ્વાદ લોકગીત ૧. નણંદી જહોદણી ૨. કુંવર અને રાણો ૩. રામૈયા રામ ૪. લાલ કેમ કરીએ ૫. રાજ તારી ઊંચી મેડીને નીચા મોલ ૬. પાણી ગ્યાતા રે બેની ૭. ઘાયલ ૮. કીડી બાઈની જાનમાં	૧	૨૦	૧૫
૩	લોકગીત ગુજરાતનાં લોકગીતો સં-ખોડીદાસ પરમાર ૧. ભવના અબોલા ૨. સાની લોળ્યું ૩. વેરણ ચાકરી ૪. મોટા ખોરડા ૫. દોરડા ઊભા ખેંચતા ૬. લીલી લીમડી રે લીલો નાગર વેલનો છોડ ૭. જાગો ને ૮. આંબુડા જાબુંડા હેઠ રે રંના દેવ	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. લોકગીત

૨. ગુજરાતી જૂના ગીતો

૩. રઢિયાળી રાત ખંડ - ૧ - ૨

૪. રસિયાનાં રાસ

૫. પારસી લગ્નગીતો

૬. ગુજરાતનાં લોકગીતો

સં - રણજિતરામ વાવાભાઈ મહેતા

સં- હરિશંકર મ. ભટ્ટ

સં - ઝવેરચંદ મેઘાણી

સં - ગોકુળદાસ રાયચુરા

સં- ઈશ્વરભાઈ વીમાવાળા

સં- મધુભાઈ પટેલ

૭. નવો હલકો	સં- પુષ્કર ચંદરવાકર
૮. લોકસાહિત્યમાળા ભાગ ૧ થી ૧૪	સં - ગુજરાત રાજ્ય લોકસાહિત્ય સમિતિ
૯. વાગે રે રૂડી વાંસળી	સં- પુષ્કર ચંદરવાકર
૧૦. વાગડનાં લોકગીતો	સં - એલ.ડી.જોશી
૧૧. રાસડાનો રંગ	સં - ખોડીદાસ ભા.પરમાર
૧૨. ચૂંદડી ભાગ ૧ -૨	સં - ઝવેરચંદ મેઘાણી
૧૩. આપણું લોકસાહિત્ય- તત્ત્વદર્શન અને મૂલ્યાંકન -	જયમલ્લ પરમાર
૧૪. લોકસંસ્કૃતિ -	જયમલ્લ પરમાર
૧૫. લોકસાહિત્યવિમર્શ -	જયમલ્લ પરમાર
૧૬. આપણાં લોકનૃત્યો -	જયમલ્લ પરમાર
૧૭. લોકસંસ્કૃતિનાં કલાધરો -	જયમલ્લ પરમાર
૧૮. લોકસાહિત્ય ધરતીનું ધાવણ -	ઝવેરચંદ મેઘાણી
૧૯. લોકસાહિત્ય પગદંડીનો પંથ -	ઝવેરચંદ મેઘાણી
૨૦. લોકસાહિત્યનું સમાલોચન -	ઝવેરચંદ મેઘાણી
૨૧. રઢિયાળી રાત ભા-૧ થી ૨ -	ઝવેરચંદ મેઘાણી
૨૨. લોકસાગરની લહર -	જેઠાલાલ ત્રિવેદી
૨૩. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય -	હસુ યાજ્ઞિક
૨૪. ગુજરાતની લોકવિદ્યા -	હસુ યાજ્ઞિક
૨૫. લોકવિદ્યાવિજ્ઞાન -	હસુ યાજ્ઞિક
૨૬. લોકસાહિત્ય વિભાવના અને પ્રકાર -	હસુ યાજ્ઞિક
૨૭. ગ્રામીણ અને આદિવાસી કંઠ પંરપરા -	હસુ યાજ્ઞિક
૨૮. ગુજરાતી લોકગીતો જીવનચક્ર ભાગ -૨	હસુ યાજ્ઞિક

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૪ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૪૦૧ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ(ફરજિયાત) (સુધારક યુગ અને પંડિત યુગ))

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

૧. વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો પરિચય કેળવે.
૨. વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓનો પરિચય કેળવે.
૩. વિદ્યાર્થીઓ સુધારક યુગ અને સાક્ષર યુગ વિશેનો અભ્યાસ કરે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો અને લાક્ષણિકતાઓ અર્વાચીન અને મધ્યકાલીન સાહિત્ય વચ્ચેનો સામ્ય-ભેદ	૧	૨૦	૧૫
૨	સુધારકયુગના મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓ સર્જકો- નર્મદ, દલપતરામ, નવલરામ કૃતિઓ- કરણઘેલો, લલિતાદુ:ખદર્શક, ઇંચ્લાંડની મુસાફરી- મહીપતરામ નિલકંઠ	૧	૨૦	૧૫
૩	સાક્ષર યુગના મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓ સર્જકો- ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી, મણિલાલ દ્વિવેદી, જ્ઞાનાલાલ, નરસિંહરાવ દિવેદિયા બ.ક. ઠાકોર કૃતિઓ-પૂર્વાલાપ, કલાપીના કાવ્યો -સં. હરિકૃષ્ણ પાઠક , ભદ્રંભદ્ર	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ ૧ થી ૬- ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રમેશ ત્રિવેદી
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. મહીપતરામ ગ્રંથાવલી ભાગ-૧,૨ સં- ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૪

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૪૦૨

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : સાંપ્રત સાહિત્ય

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

૧. વિદ્યાર્થીઓ સાંપ્રત સાહિત્યની વિભાવનાનો પરિચય મેળવે.
૨. વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય સંસ્થાઓ અને પારિતોષિકોનો પરિચય મેળવે.
૩. વિદ્યાર્થીઓ સાંપ્રત સાહિત્યકૃતિનો પરિચય મેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	સાંપ્રત ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રવાહો - એક પરિચય	૧	૧૫	૧૦
૨	સાંપ્રત સાહિત્યકૃતિનું મૂલ્યાંકન વાર્તા- ૧. પોલીટેકનિક - મહેન્દ્રસિંહ પરમાર ૨. અંચળો - મોહન પરમાર કવિતા - ૧. હિસાબોના બધાએ ધાંધિયાનું ધ્યાન રાખુ શું - અંકિત ત્રિવેદી ૨. એક પાંદડું ખરે તો અમને ફરક પડે છે - ભાવેશ ભટ્ટ ૩. લક્ષ્મીની જેમ જ લાગણી ગણે છે.- હિતેન આનંદપરા ૪. ઝાડ પહેલા મૂળથી છેદાય છે - ગોરાંગ ઠાકર નિબંધ - ૧.અડી ન શકતું અંધારું - રીના મહેતા ૨. લખ્ખન છખ્ખન- કલ્પના દેસાઈ	૧	૨૫	૨૦
૩	સાહિત્યિક સંસ્થાઓ અને પારિતોષિકો - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, ગુજરાત વિદ્યાસભા, ફાર્બસ ગુજરાતી સભા, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી - રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક, જ્ઞાનપીઠ પારિતોષિક, કેન્દ્રિય સાહિત્ય અકાદમી એવોર્ડ , મૂર્તિદેવી પારિતોષિક	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. સામ્પ્રત સાહિત્ય - ધીરુભાઈ ઠાકર
૨. સામ્પ્રત ગુજરાતી કવિતામાં માનવસંબંધો - પિનાકીની પંડ્યા
૩. સામ્પ્રત ગુજરાતી કવિતામાં મનુષ્યની આંતરબાહ્ય સૃષ્ટિનું નિરૂપણ - પિનાકીની પંડ્યા
૪. સામ્પ્રત સાંસ્કૃતિક કવિતા : પરિવર્તન અને પ્રવાહો - રીટા ત્રિવેદી
૫. સામ્પ્રત સાહિત્ય પ્રવાહો - ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા (શબ્દસૃષ્ટિ જૂન, ૨૦૧૩)

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૪ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૪૦૨ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : લોકસાહિત્ય - ૨ (લોકકથા) (વિકલ્પ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યનો પરિચય કેળવે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યનાં પ્રકારોથી પરિચિત થાય.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યકારોથી પરિચિત થાય.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	લોકસાહિત્ય - અર્થ, વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ અને પ્રકારો	૧	૨૦	૧૫
૨	લોકકથાનો આસ્વાદ ૧ હંસ હંસાવલીની વાત - સં-પ્રેમજી પટેલ ૨ પરપોટાના સાક્ષી - પ્રતાપસિંહ રાઠોડ ૩ દેપાળ દે - ઝવેરચંદ મેઘાણી ૪ બે ભાઈબંધ - જયંતિલાલ દવે	૧	૨૦	૧૫
૩	લોકસાહિત્યના સંશોધકોનો પરિચય: ઝવેરચંદ મેઘાણી, જયમલ્લ પરમાર, જોરાવરસિંહ જાદવ હસુ યાજ્ઞિક, ભગવાનદાસ પટેલ	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. આપણું લોકસાહિત્ય- તત્ત્વદર્શન અને મૂલ્યાંકન - જયમલ્લ પરમાર
૨. લોકસંસ્કૃતિ - જયમલ્લ પરમાર
૩. લોકસાહિત્યવિમર્શ - જયમલ્લ પરમાર
૪. આપણાં લોકનૃત્યો - જયમલ્લ પરમાર
૫. લોકસંસ્કૃતિનાં કલાધરો - જયમલ્લ પરમાર
૬. લોકસાહિત્ય ધરતીનું ધાવણ - ઝવેરચંદ મેઘાણી
૭. લોકસાહિત્ય પગદંડીનો પંથ - ઝવેરચંદ મેઘાણી
૮. લોકસાહિત્યનું સમાલોચન - ઝવેરચંદ મેઘાણી
૯. રઢિયાળી રાત ભા-૧ થી ૨ - ઝવેરચંદ મેઘાણી
૧૦. સૌરાષ્ટ્રની રસધાર ભા -૧ થી ૫ - ઝવેરચંદ મેઘાણી
૧૧. લોકસાગરની લહર - જેઠાલાલ ત્રિવેદી
૧૨. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય - હસુ યાજ્ઞિક
૧૩. ગુજરાતની લોકવિદ્યા - હસુ યાજ્ઞિક

૧૪. લોકવિદ્યાવિજ્ઞાન - હસુ યાજ્ઞિક
૧૫. લોકસાહિત્ય વિભાવના અને પ્રકાર - હસુ યાજ્ઞિક
૧૬. ગ્રામીણ અને આદિવાસી કંઠ પંરપરા - હસુ યાજ્ઞિક
૧૭. લોકગુર્જરી - ભાગ -૧ થી આજ સુધીનાં અંકો - સં. બલવંત જાની
૧૮. સરસ્વતીની કાંઠે -સં. અમૃત પટેલ
૧૯. આપણા ઓઠાં -સં. અમૃત પટેલ
૨૦. લોકજણસ સં-પ્રેમજી પટેલ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૪

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૪૦૩

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : નારીવાદી સાહિત્ય

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ નારીવાદી સાહિત્યનો પરિચય મેળવે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ નારીવાદી સાહિત્ય પદાર્થની સમજ કેળવે.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ નારીવાદી સાહિત્યના અભ્યાસ દ્વારા સામાજિક દાયિત્વનો ખ્યાલ કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	નારીવાદ સંજ્ઞા અને વિભાવના - નારીવાદ અને સાહિત્ય	૧	૨૦	૧૫
૨	ગુજરાતી નારીવાદી કૃતિનો અભ્યાસ ૧. અંધારી ગલીમાં સફેદ ટપકાં- હિમાંશી શેલત	૨	૪૦	૩૦
૩	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. નારી: સાહિત્ય અને સમાજ સંદર્ભે - ડૉ.નરેશ શુક્લ, ડૉ. હેતલ ઠક્કર
૨. નારીવાદ : ગુજરાતી સાહિત્યના સંદર્ભમાં- ડૉ. ભાવેશ એમ. જેઠવા
૩. ગુજરાતી લેખિકાઓની પ્રતિનિધિ વાર્તાઓ સંપાદન -ઉષા ઉપાધ્યાય
૪. શૂન્યતામાં પૂરેલા દરિયાનો તરખાટ... સંપાદન -ઉષા ઉપાધ્યાય
૫. ગુજરાતી કહેવતોમાંથી પ્રગટતી નારીની વ્યથા- ડૉ પ્રવીણ રથવી
૬. સ્ત્રીસમાનતા પ્રશ્નો અને પડકારો સંપાદન - કલ્પના શાહ અને વિભૂતિ પટેલ
૭. ચાર વાર્તાઓ (સ્ત્રીઓના સામાજિક દરજ્જા સંદર્ભે) -હિમાંશી શેલત
૮. વૈદિક કાળમાં નારીની સ્થિતિ- નરેન્દ્ર રાવલ.

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૪ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૪૦૩ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય (વિકલ્પ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ દલિત સાહિત્યનો પરિચય મેળવે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ દલિત સાહિત્ય પદાર્થની સમજ કેળવે.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ દલિત સાહિત્યના અભ્યાસ દ્વારા સામાજિક દાયિત્વનો ખ્યાલ કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય	
૧	દલિત સંજ્ઞા અર્થ સાહિત્યની વિભાવના - દલિત શબ્દનો અર્થ - દલિત સાહિત્યની વ્યાખ્યા - દલિત સાહિત્યની લાક્ષણિકતા - ગુજરાતી દલિત સાહિત્યનો ઉદ્ભવ	૧	૨૦	૧૫	
૨	ગુજરાતી દલિત પદ્યસાહિત્ય : આસ્વાદ(કવિતા) ૧. મારો શામળિયો - નીરવ પટેલ ૨. ઓવરબ્રિજ - ભી.ન.વણકર ૩. ચ્યમ્ 'લ્યા આટલું ફાટી જ્યું સ ?-શંકર પેન્ટર ૪. શું રચાશે ?- પ્રા. યશવંત વાઘેલા ૫. કાગળ વીણતી કન્યાનું ગીત-કાન્તિલાલ મકવાણા 'કાતિલ' ૬. લખ - પશ્ચિક પરમાર ૭. હરિજન તો બની જો !- ઉષા મકવાણા ૮. બીજું વિશ્વ - દાન વાઘેલા	૧	૨૦	૧૫	
૩	ગુજરાતી દલિત ગદ્યસાહિત્ય : આસ્વાદ (વાર્તાઓ) ૧. છગનાને ન સમજાતા સવાલો - જોસેફ મેકવાન ૨. નકલંક - મોહન પરમાર ૩. દલો ઉફે દલસિંહ - હરીશ મંગલમ્ ૪. બદલો - દલપત ચૌહાણ	૧	૨૦	૧૫	
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫	
		કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. દલિત સાહિત્ય લે - ભી.ન.વણકર
૨. 'દલિત વાર્તાસૃષ્ટિ' સંપા-મોહન પરમાર
૩. ગુજરાતી દલિત વાર્તા સંપા-મોહન પરમાર
૪. પ્રવર્તન (વિવેચન) લે-મોહન પરમાર

૫. એકવચન (વિવેચન)-હરીશ મંગલમ્
૬. અનુસંધાન (વિવેચન) લે - ભી.ન.વણકર
૭. દલિત કવિતાના ચાર દાયકા લે.- ડૉ.પથિક પરમાર
૮. યથાર્થ (દલિત કવિતા આસ્વાદ) લે- ભી.ન.વણકર
૯. પણછ (દલિત કવિતા આસ્વાદ) લે- હરીશ મંગલમ્
૧૦. નવોન્મેષ(દલિત કવિતા આસ્વાદ) લે-ભી.ન.વણકર
૧૧. રણદ્વીપ (દલિત સર્જક પરિચય) લે - ભી.ન.વણકર
૧૨. સાંપ્રત દલિત સાહિત્ય પ્રવાહ લે-ડૉ.પથિક પરમાર
૧૩. સ્વકીય પ્રકાશક-ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ,અમદાવાદ.
૧૪. દલિત સાહિત્ય:અભ્યાસ અને અવલોકન સંપા. ગુણવંત વ્યાસ
૧૫. ગુજરાતી દલિત સાહિત્યની રૂપરેખા સંપા. ડૉ.નાથાલાલ ગોહિલ
૧૬. ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય(પ્ર.આ. ૨૦૧૨)-ડૉ.ભીખુ વેગડા
૧૭. દલિત સાહિત્ય સંપા. હર્ષદ ત્રિવેદી
૧૮. ગુજરાતી દલિત સાહિત્યની કેડીએ (દલિત સાહિત્યનો ઇતિહાસ) લે- દલપત ચૌહાણ
૧૯. ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય:સ્વાધ્યાય અને સમીક્ષા-મોહન પરમાર અને હરીશ મંગલમ્
૨૦. હયાતી (દશાબ્દી વિશેષાંક) સપ્ટે-ડિસે-૨૦૦૭ અંક-૬-૭ ગુજરાત દલિત સાહિત્ય અકાદમી
૨૧. દલિત સાહિત્યનું સૌંદર્યશાસ્ત્ર - શરણકુમાર લિંબાળે અનુવાદ-હરીશ મંગલમ્ અને ડૉ.કાન્તિ માલસતર
૨૨. દલિત ચેતના દીપોત્સવી વિશેષાંક (દલિત સાહિત્ય સંદર્ભે પ્રશ્નોત્તરી) સપ્ટે-ઓક્ટો-૨૦૧૧ તંત્રી-મનોજ પરમાર

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૪ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૪૦૪ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : ભાષા અને ભાષાપરિચય (ફરજિયાત)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષાનો પરિચય કેળવે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ગુજરાતી ભાષાનાં ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે જાણે.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષાની બોલીઓ વિશે જાણે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય	
૧	ભાષાનું માનવવ્યવહારમાં સ્થાન અને ઉપયોગો ભાષાની વ્યાખ્યાઓ અને લક્ષણો	૧	૨૦	૧૫	
૨	ગુજરાતી ભાષાની પ્રાદેશિક બોલીઓ સૌરાષ્ટ્રી, સુરતી, ચરોતરી અને ઉત્તરગુજરાતની બોલી	૧	૨૦	૧૫	
૩	જગતનાં ભાષાકુળો ભારતનાં ભાષાકુળો ભારતીય આર્યની ત્રણ ભૂમિકા	૧	૨૦	૧૫	
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫	
		કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિ સ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત
૩. ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ - હરિવલ્લભ ભાયાણી
૫. બોલીવિજ્ઞાન - યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૬. ગુજરાતી વાક્યરચના-અરવિંદ ભાંડારી
૭. ગુજરાતી વ્યાકરણમાં પરિવર્તન કે.કા.શાસ્ત્રી
૮. ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા - કે.કા.શાસ્ત્રી
૯. ગુજરાતી માન્યભાષાનું લઘુવ્યાકરણ - કે.કા.શાસ્ત્રી
૧૦. થોડોક વ્યાકરણ વિચાર - હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૧. અનુશીલનો - હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૨. ભાષાની ઉત્પત્તિ અને મુખ્ય ભાષાકુળો - હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૩. ગુજરાતી ભાષાનાં ઇતિહાસની કેટલીક સમસ્યાઓ - હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૪. જ્ઞાનગંગોત્રી - હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૫. ગુજરાતી ભાષાનાં વિધાયક પરિબળો - ડો. પ્રબોધ પંડિત

૧૬. ભાષાવિજ્ઞાનનાં અર્વાચીન અભિગમો -
૧૭. ભાષા અને તેની બોલીઓ -
૧૮. સૌરાષ્ટ્રનાં વાગ્વિસ્તારમાં હાલારી -
૧૯. ભાષાશાસ્ત્ર અને પ્રાચીન ભારતીય આર્ય -

- ડો.પ્રબોધ પંડિત
ડો.પ્રબોધ પંડિત
આચાર્ય શાંતિભાઈ
ડો. વસંતકુમાર ભટ્ટ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૫ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૫૦૧ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

૧. વિદ્યાર્થીઓ ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગના સાહિત્યનો પરિચય કેળવે.
૨. ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગના મહત્ત્વના સર્જકો અને કૃતિઓનો પરિચય કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબલો અને લાક્ષણિકતાઓ - ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગ	૧	૨૦	૧૫
૨	ગાંધીયુગના મહત્ત્વના સર્જકો અને કૃતિઓ સર્જકો - ગાંધીજી,ક.મા. મુન્શી, ઝવેરચંદ મેઘાણી, સુન્દરમ્ , ઉમાશંકર જોશી કૃતિઓ - દ્વિરેફની વાતો-૧ , દિવ્યચક્ષુ , આગગાડી	૧	૨૦	૧૫
૩	અનુગાંધીયુગના મહત્ત્વના સર્જકો અને કૃતિઓ સર્જકો - નિરંજન ભગત, પન્નાલાલ પટેલ, જયંતિ દલાલ, રાજેન્દ્ર શાહ કૃતિઓ - બારીબહાર-પ્રહલાદ પારેખ, જયંત ખત્રીની વાર્તાઓ - સં. શરીફા વીજળીવાળા, દિપ નિર્વાણ - મનુભાઈ પંચોળી 'દર્શક'	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રમેશ ત્રિવેદી
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૫ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૫૦૨ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : વિશ્વસાહિત્ય

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યની વિભાવના સમજે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યની ઉત્તમ કૃતિઓનો અભ્યાસ કરે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	- વિશ્વસાહિત્યની વિભાવના - વિશ્વસાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ	૧	૨૦	૧૫
૨	વિશ્વની ઉત્તમ કૃતિનો પરિચય: ૧. ધી ઓલ્ડ મેન એન્ડ ધ સી- અર્નિસ્ટ હેમિંગ્વે અનુ.- રવીન્દ્ર ઠાકોર	૨	૪૦	૩૦
૩	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. વિશ્વસાહિત્ય - રવીન્દ્રનિબંધમાળા- ૨-રવીન્દ્રનાથ ઠાકોર
૨. એન્ટન ચેખવ- વિનોદ ભટ્ટ
૩. ચેખોવની કલા'- આલોચના, રા.વિ.પાઠક
૪. ચેખોવ,ટોપીમાં સૂર્યકિરણનાં પીછાં' -અભિરૂચિ,ઉમાશંકર જોશી
૫. ઓ'હેનીની સદાબહાર વાર્તાઓ, અનુ.-પરેશ વ્યાસ
૬. સુરેશ જોશીનું સાહિત્યવિશ્વ(અગ્રંથસ્થ),વિદેશિની -સં. શિરીષ પંચાલ
૭. કાવ્યવિશ્વ - સં. સુરેશ દલાલ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૫ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૫૦૨ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય (વિકલ્પ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

૧. વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી ડાયસ્પોરા સાહિત્યનો પરિચય થાય.
૨. વિદ્યાર્થીઓને વિદેશી સંસ્કૃતિનો પરિચય થાય.
૩. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ડાયસ્પોરા સાહિત્યકૃતિનાં ભાવન-આકલન-મૂલ્યાંકન માટેની ક્ષમતા કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	ડાયસ્પોરા: સંજ્ઞા અને વિભાવના, ગુજરાતીમાં ડાયસ્પોરા પરિચય	૧	૨૦	૧૫
૨	ગુજરાતી ડાયસ્પોરિક કવિતાનો પરિચય કવિતા: ૧. વસુદેવ કુટુંબકમ્ - નટવર ગાંધી ૨. લઈ લો ડોલર સારા- ભરત ત્રિવેદી ૩. ન્યુયોર્ક નામે ગામ - આદિલ મન્સુરી ૪. આમ કોરી જિંદગી - મધુમતી મહેતા ૫. સાફ સૂફી - શકુર સરવૈયા ૬. ગેબી અવાજ- ચંદ્રકાન્ત દેસાઈ ૭. મેન હટ્કનમાં- હિમાંશુ પટેલ ૮. ન્યુયોર્ક ન્યુયોર્ક- પ્રવીણ પટેલ	૧	૨૦	૧૫
૩	ગુજરાતી ડાયસ્પોરિક વાર્તાનો પરિચય વાર્તા: ૧. ફલાવર વાઝ - નવીન વિભાકર ૨. હોમસિક - વત્સલ શાહ ૩. પાનખરનું પાન - જય ગજજર ૪. વાન્ડા- શુચિ વ્યાસ	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. અમેરિકાવાસી કેટલાક સર્જકો- મધુસૂદન કાપડિયા
૨. બ્રિટનમાં ગુજરાતીઓ-ઈન -બીટવીન નેસસરી હોમનેસ - પ્રવીણ ન. રોડા અને જગદીશ દવે
૩. બ્રિટનમાં ગુજરાતી ડાયસ્પોરા - મકરંદ મહેતા, શિરીન મહેતા
૪. અમેરિકાવાસી કેટલાક ગુજરાતી સર્જકો - મધુસૂદન કાપડિયા
૫. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ડાયસ્પોરા-વિમર્શ - સં. કેતન બુહા

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૫ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૫૦૩ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : ભારતીય સાહિત્ય

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય સાહિત્યની વ્યાપક સમજ કેળવે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ અલગ-અલગ ભાષાની કવિતા અને વાર્તાઓનો અભ્યાસ કરે.
- (૩)

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના ભારતીય સાહિત્યનાં લક્ષણો ભારતીય સાહિત્ય અને ભારતીયતા	૧	૨૦	૧૫
૨	ભારતીય સાહિત્યનો પરિચય ૧. મહાશ્વેતા દેવીની વાર્તાઓ- અનુ. ચંદ્રકાન્ત મહેતા	૨	૪૦	૩૦
૩	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ભારતીય કવિતા- યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. ભારતીય વાર્તા - યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર-૫

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૫૦૩

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : સાહિત્ય અને તત્ત્વજ્ઞાન (વિકલ્પ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

(૧) વિદ્યાર્થીઓને તત્ત્વજ્ઞાનનો પરિચય થાય .

(૨) વિદ્યાર્થીઓ તત્ત્વજ્ઞાન વિષયક કૃતિનાં ભાવન-આકલન-મૂલ્યાંકન માટેની ક્ષમતા કેળવે.

(૩) વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્ય સર્જનમાં તત્ત્વજ્ઞાનની ભૂમિકાનો પરિચય થાય.

(૪) વિદ્યાર્થીઓને તત્ત્વજ્ઞાન નિરૂપિત કૃતિનાં અવલોકન, વિવેચન કે ચર્ચાનોંધ તૈયાર કરવાની તાલીમ મળે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	સાહિત્ય અને તત્ત્વજ્ઞાન ૧. તત્ત્વજ્ઞાનની વિભાવના ૨. સાહિત્ય અને તત્ત્વજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ ૩. સાહિત્ય સર્જનમાં તત્ત્વજ્ઞાનની ભૂમિકા	૧	૨૦	૧૫
૨	મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં તત્ત્વજ્ઞાનનું નિરૂપણ (૮ કૃતિ) ૧. અખિલ બ્રહ્માંડમાં.. -નરસિંહ ૨. જ્ઞાની અંગ.... - અખો ૩. સ્વરૂપ ચિંતવતાં રૂપ પ્રગટ થયું - ભોજો ૪. મન ત્યાગી મન વૈરાગ્ય.. -પ્રીતમ ૫. ઉપાડી ગાંસડી વેઠની ,પ્રેમની, પ્રેમની... - મીરાં ૬. બ્રહ્માનુભવ - ગવરીબાઈ ૭. જે જે કરશો તે ભોગવશો -પ્રીતમદાસ ૮. જીવ નહિ તેને શિવ.. - ધીરો	૧	૨૦	૧૫
૩	અર્વાચીન સાહિત્યમાં તત્ત્વજ્ઞાનનું નિરૂપણ (૮ કૃતિ) ૧. એક ઝાડ - ઉમાશંકર જોશી ૨. અમે રે સૂકું રૂનું પૂમડું - મકરંદ દવે ૩. મૃત્યુ -જયંત પાઠક ૪. ચંદ્રકાંતનો ભાંગી ભૂકો કરીએ- ચંદ્રકાંત શેઠ ૫. પરપોટા - રમેશ પારેખ ૬. મનને સમજાવો - રાજેન્દ્ર શુક્લ ૭. પકડો કલમ ને - મનોજ ખંડેરિયા ૮. આજના માણસની ગઝલ- જવાહર બક્ષી	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ગુજરાતી વિવેચનના અનુબંધ – સં. ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા
૨. પરિશ્ચના - ડૉ. હરીશ વ્યાસ
૩. પ્રતિભાવ – ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. સંપશ્ચના - રમેશ મ. શુક્લ
૫. નિજાનંદ- સં. કીકુભાઈ રતનજી દેસાઈ(ઈશ્વર વિષયક પ્રાર્થના)
૬. સ્વધ્યાય અને સંશોધન – બળવંત જાની (જ્ઞાનમાર્ગી કવિતા)
૭. અધીત(એકવીસ) – સં. જયદેવ શુક્લ (સાહિત્ય અને તત્ત્વજ્ઞાન)
૮. મધ્યકાલીન ગુજરાતી જ્ઞાનમાર્ગી કવિતા- સં. બળવંત જાની
૯. રાધાકૃષ્ણ વિના બીજુ બોલમા - ઉષાબહેન ઉપાધ્યાય

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૫

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૫૦૪

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : સાહિત્યિક સંજ્ઞાઓ

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

૧ વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યમાં સંજ્ઞાની આવશ્યકતા વિશે અધ્યયન કરે.

૨ વિદ્યાર્થીઓમાં સંજ્ઞા નિરૂપિત સાહિત્યકૃતિનાં ભાવન-આકલન-મૂલ્યાંકન માટેની ક્ષમતા કેળવાય.

૩ વિદ્યાર્થીઓને સંજ્ઞાનાં સ્વરૂપનો પરિચય થાય.

૪ વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ સંજ્ઞાઓનું અવલોકન, વિવેચન કે ચર્ચાનોંધ તૈયાર કરવાની તાલીમ મળે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	સાહિત્યિક સંજ્ઞાનો અર્થ, વિભાવના અને વિકાસ ૧. સંજ્ઞાની વિભાવના ૨. સાહિત્યમાં સંજ્ઞાનું મહત્ત્વ	૧	૨૦	૧૫
૨	સંજ્ઞાઓનો વિશદ પરિચય. ૧. ઈન્દ્રિયવ્યત્યય, ૨. પરિવેશ (setting) ૩. કલ્પન (image) ૪. ચેતનાપ્રવાહ (stream of consciousness) ૫. પુરાકથા (myth) ૬. પ્રતીક (symbol) ૭. કથનકેન્દ્ર (point of view) ૮. સંનિધિકરણ (juxtaposition) ૯. ફલેશબેક ૧૦. મોટીફ	૧	૨૦	૧૫
૩	સંજ્ઞાનો ગુજરાતી સાહિત્યમાં વિનિયોગ કાવ્યો: ૧. આજ - પ્રહલાદ પારેખ (ઈન્દ્રિય વ્યત્યય) ૨. વસંતવિજય- કાન્ત (પુરાકલ્પન) ૩. અંધારું - મણિભાઈ દેસાઈ (કલ્પન) ૪. સ્મરણ - જયદેવ શુક્લ (ફલેશબેક) ૫. લાખા સરખી વાર્તા - રમેશ પારેખ (મોટીફ) ૬. આધુનિક અરણ્યક - નિરંજન ભગત (પ્રતીક) વાર્તાઓ: ૭. અગતિગમન - સુરેશ જોષી (ચેતનાપ્રવાહ) ૮. ખરા બપોર - જયંત ખત્રી (પરિવેશ) ૯. નસકોરી - કિશોર જાદવ (સંનિધિકરણ) ૧૦ હલ્લો મણિલાલ - પરેશ નાયક (કથનકેન્દ્ર)	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. આધુનિક સાહિત્યસંજ્ઞાકોશ - સં. ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા ,પરેશ નાયક અને હર્ષવદન ત્રિવેદી
૨. વિશિષ્ટ સાહિત્યસંજ્ઞાકોશ - સં. ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૩. મોટીફ - પિનાકીની પંડ્યા
૪. પુરાકલ્પન - પ્રવીણ દરજી
૫. આંતર ચેતનાપ્રવાહ - અનિલા દલાલ
૬. કલ્પન - નિતિન વડગામા

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૫

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૫૦૪

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : સાહિત્યિકવાદ (વિકલ્પ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યિક વાદનો પરિચય મેળવે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ વાદો પ્રભાવિત સાહિત્યિક ગદ્યકૃતિઓનો મેળવે.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ વાદો પ્રભાવિત ગુજરાતી પદ્યસાહિત્યિક કૃતિઓની સમજ કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	સાહિત્યિક વાદ : સંજ્ઞા અને વિભાવના	૧	૨૦	૧૫
૨	મહત્ત્વના વાદોનો પરિચય : અસ્તિત્વવાદ , એબ્સર્ડ , વાસ્તવવાદ , પરાવાસ્તવવાદ , પ્રતીકવાદ,	૧	૨૦	૧૫
૩	વાદો પ્રભાવિત સાહિત્યિક કૃતિઓ : ગદ્યકૃતિઓ - ૧. માણસ નામે બાકોરા-ઇન્દુ પુવાર ૨. કૃષ્ણજન્મ - કેતન મુનશી ૩. આબોદાના - ચંદ્રકાન્ત બક્ષી પદ્યકૃતિઓ - ૧. વખાર- સિતાંશુ યશશંદ્ર ૨. એક બપોરે - રાવજી પટેલ ૩. કાગડો મરી ગયો - રમેશ પારેખ ૪. ઓચ્છવલાલ - ચિનુ મોદી	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. સાહિત્યિક વાદો -યશવંત ત્રિવેદી
- ૨.- અને સાહિત્ય -યશવંત ત્રિવેદી
૩. પ્રતીક અને પ્રતીકવાદ -પ્રો.એફ.સી.દાયરશા

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૫ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૫૦૫ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦
પ્રશ્નપત્રનું નામ : ભાષાવિજ્ઞાન (ફરજિયાત)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ જોડણી, વાક્યરચનાનો અભ્યાસ કરે અને શુદ્ધ લેખન શીખે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ જોડણી, વાક્યરચના અને લેખન અંગે ભાવન-આકલન-મૂલ્યાંકન માટેની ક્ષમતા કેળવે.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ ભાષા વિશે જાણકારી મેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય	
૧	ભાષાનું કાર્યક્ષેત્ર અને ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ * ભાષા અને વાણી * ભાષા અને સંકેત (સંજ્ઞા) * ભાષા અને કાકુ * તત્સમ્ શબ્દો * તદ્ ભવ શબ્દો * દેશ્ય શબ્દો * અન્ય શબ્દો	૧	૨૦	૧૫	
૨	વાક્યના પ્રકાર, સંધિ, સમાસ	૧	૨૦	૧૫	
૩	* ભાષાનું ધ્વનિતંત્ર અને ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા : (આકૃતિ સાથે) * સ્પર્શ વ્યંજનો, સંઘર્ષી વ્યંજનો, અર્ધસ્વરો અને અનુનાસિકો, સાનુનાસિકો * ગુજરાતી ભાષાના માન્ય સ્વરો	૧	૨૦	૧૫	
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫	
		કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી
૨. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ - યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૩. ભાષાવિજ્ઞાન - રમેશ ત્રિવેદી
૪. ધ્વનિવિજ્ઞાન અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ.પ્રબોધ પંડિત
૫. ભાષાવિવેક - પ્રકાશક - ભાષાનિયામકની કચેરી,ગાંધીનગર

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૬ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૬૦૧ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (આધુનિક અને અનુઆધુનિક યુગ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

(૧) વિદ્યાર્થીઓ આધુનિક અને અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યકારોનો પરિચય કેળવે.

(૨) વિદ્યાર્થીઓ આધુનિક અને અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યથી પરિચિત થાય.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	- આધુનિક સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો અને લાક્ષણિકતાઓ - અનુઆધુનિક સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો અને લાક્ષણિકતાઓ	૧	૨૦	૧૫
૨	આધુનિક યુગના મહત્વના સર્જકો અને કૃતિઓ સર્જકો- સુરેશ જોશી, રાવજી પટેલ, મધુ રાય, કૃતિઓ- કેમ મકનજી ક્યાં ચાલ્યા?(સિતાંશુ યશશ્ચન્દ્ર) , ફેરો (રાધેશ્યામ શર્મા), ઘનશ્યામ દેસાઈની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ (ગુ.સા.અકાદમી)	૧	૨૦	૧૫
૩	અનુઆધુનિક યુગના મહત્વના સર્જકો અને કૃતિઓ સર્જકો- હિમાંશી શેલત, મોહન પરમાર, ધ્રુવ ભટ્ટ, હરીશ મીનાશ્રુ કૃતિઓ- વાર્તા સંગ્રહ: બાપાની પીપર-કિરીટ દૂધાત, છોડીને આવ તું - રાજેશ વ્યાસ 'મિસ્કીન', જગરું - નટવરસિંહ પરમાર	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
		કુલ	૪	૧૦૦
				૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. સાહિત્યમાં આધુનિકતા - સુમન શાહ
૨. આધુનિકતા એક સંકુલ સંપ્રત્યય- બિપિન આશર
૩. ચંદ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો - સુમન શાહ
૪. સુરેશ જોશીથી સુરેશ જોશી- સુમન શાહ
૫. કથાપર્વ ભાગ-૨ - નરેશ વેદ, બાબુ દાવલપુરા
૬. ગુજરાતી નાટક : પ્રત અને પ્રયોગ - મહેશ ચંપકલાલ
- ૭ ગુજરાતી નાટક - સતીશ વ્યાસ
૮. સાંઠોતરી ગુજરાતી નાટક - પ્રભુદાસ પટેલ
૯. ગઝલવિમર્શ - રાજેશ વ્યાસ મિસ્કીન
૧૦. તાણાવાણા- હેમંત ધોરડા

૧૧. 'યુગચેતના અને આધુનિક કવિતા', 'અદ્યતન ગુજરાતી કવિતા'- સંનિકર્ષ, અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૨. 'આધુનિકતાની વિભાવના', 'આધુનિક નાટક' -વિવેચનનો વિભાજિત પટ, ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૧૩. 'સાહિત્યમાં આધુનિકતા' , 'અભિક્રમ, ચી.ના.પટેલ
૧૪. 'આધુનિકતાનો યુગ' , સ્વાધ્યાયલોક -૬, નિરંજન ભગત
૧૫. કલશોર ભરેલું વૃક્ષ- સં. ચિનુ મોદી, સતીશ વ્યાસ
૧૬. અનુઆધુનિક સાહિત્ય અને આપણે - સુમન શાહ
૧૭. અનુઆધુનિકતાવાદ – ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૧૮. અનુઆધુનિકતાવાદ – સં- સુધા પંડ્યા
૧૯. દલિત સાહિત્ય – ભી.ન.વણકર
૨૦. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – રમેશ ત્રિવેદી

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૬ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૬૦૨ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વ

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

- (૧) વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો પરિચય થાય.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ અખબાર અને સામયિકના સાહિત્યિક લેખોનું ભાવન-આકલન-મૂલ્યાંકન માટેની ક્ષમતા કેળવે.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓને અખબાર અને સામયિકના સાહિત્યિક લેખનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસનો પરિચય કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	સાહિત્યિક પત્રકારત્વની પરિભાષા ૧. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ સંજ્ઞા, અર્થ અને સ્વરૂપ ૨. પત્રકારત્વ અને સાહિત્ય વચ્ચેનો સંબંધ	૧	૨૦	૧૫
૨	૧. સાહિત્યિક સામયિક અને આંદોલનો ૨. સાહિત્યિક સામયિકનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ	૧	૨૦	૧૫
૩	વર્તમાન પત્ર(માત્ર સાહિત્યિક કોલમ) અને સામયિકોનો પરિચય (જે તે વર્ષના સામયિક અને વર્તમાન પત્ર ધ્યાનમાં લેવું.) ૧. કુમાર ૨. પરબ ૩. ફાર્બસ ત્રૈમાસિક ૪. ગુજરાત સમાચાર ૫. દિવ્યભાસ્કર	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ગુજરાતી દૈનિકપત્રો તાસીર અને તસ્વીર - દિનેશ દેસાઈ
૨. પત્રકારત્વ દિશા અને દશા - વિષ્ણુ પંડ્યા
૩. પત્રકારત્વ સિદ્ધાંત અને અધ્યયન - ચંદ્રકાંત મહેતા
૪. સમૂહ માધ્યમો - યાસીન દલાલ
૫. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - પ્રીતિ શાહ
૬. પ્રસ્તુત - પ્રવીણ દરજી
૭. વિનિયોગ - રમણલાલ જોશી
૮. કૌમુદીદર્શન - વિજયરાય ક. વૈધ
૯. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ - સં. હસિત મહેતા
૧૦. સંવિવાદનાં તેજવલયો - કિશોર વ્યાસ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૬ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૬૦૨ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : સમૂહ માધ્યમો અને ગુજરાતી ભાષા (વિકલ્પ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

૧. વિદ્યાર્થીઓ અખબાર, રેડિયો, ટેલીવિઝન જેવાં સમૂહ માધ્યમોનો પરિચય કેળવે.
૨. આ માધ્યમમાં બોલાતી ભાષા અને લખાતી ભાષાના સ્વરૂપને સમજે.
૩. અ પ્રકારની ભાષા બોલવાની અને લખવાની તાલીમ મેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	સમૂહ માધ્યમની વિભાવના અને પ્રકારો અખબાર, રેડિયો, ટેલીવિઝન, મોબાઈલ	૧	૨૦	૧૫
૨	- અખબારમાં પ્રગટ થતા સમાચારનું સ્વરૂપ અને ભાષા - રેડિયો પરથી પ્રસારિત થતા સમાચારનું સ્વરૂપ અને ભાષા - ટેલીવિઝન પરથી પ્રસારિત થતા સમાચારનું સ્વરૂપ અને ભાષા - મોબાઈલમાં સંદેશાની ભાષા	૧	૨૦	૧૫
૩	- અખબાર માટેના લેખનની તાલીમ - રેડિયો માટેના લેખનની તાલીમ - ટેલીવિઝન માટેના લેખનની તાલીમ	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. માધ્યમમીમાંસા - યાસીન દલાલ
૨. ટેલિવિઝન- કાર્યક્રમ નિર્માણ અને માધ્યમ પરિચય, હસમુખ બારાડી
૩. પત્રકારત્વની પાઠશાળા- સોનલ પરીખ
૪. સમૂહમાધ્યમો અને સાહિત્ય - પ્રીતિ શાહ
૫. સમૂહ માધ્યમો - યાસીન દલાલ
૬. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - પ્રીતિ શાહ
૭. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ - સં. હસિત મહેતા
૮. સંવિવાદનાં તેજવલયો - કિશોર વ્યાસ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૬ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૬૦૩ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦
પ્રશ્નપત્રનું નામ : સાહિત્ય અને સિનેમા

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

૧. વિદ્યાર્થીઓ સિનેમાના માધ્યમનો પરિચય કેળવે
૨. વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સિનેમા વચ્ચેના સંબંધને સમજે.
૩. વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને સિનેમા વચ્ચેના સામ્ય-ભેદને તપાસે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય	
૧	સિનેમાનું સ્વરૂપ: - સિનેમાનો ઉદભવ અને વિકાસ - ભારતીય સિનેમાનો ઇતિહાસ-એક પરિચય - ગુજરાતી સિનેમાનો ઇતિહાસ-એક પરિચય	૧	૨૦	૧૫	
૨	સાહિત્ય અને સિનેમા વચ્ચેનો સંબંધ બંને માધ્યમો વચ્ચે રહેલાં સામ્ય-ભેદ	૧	૨૦	૧૫	
૩	સાહિત્ય કૃતિનું સિનેમામાં રૂપાંતરણ પન્નાલાલ પટેલકૃત "કંકુ" વાર્તા ઉપરથી કાન્તિ રાઠોડ દિગ્દર્શિત ફિલ્મ "કંકુ"	૧	૨૦	૧૫	
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫	
		કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. સાહિત્ય અને સિનેમામાં ઇતિહાસ - સં. ધ્વનિલ પારેખ
૨. સિનેમાવિમર્શ- અમૃત ગંગર
૩. સિનેમા ઓર સાહિત્ય - રાહી માસૂમ રજા
૪. ફિલ્મ માધ્યમ કા વ્યાકરણ- કુંવરજી અગ્રવાલ રંગ પ્રસંગ અપ્રેલ-જૂન, ૨૦૦૬
૫. 'ફિલ્મ વિશે' -સ્વાધ્યાયલોક-૧, - નિરંજન ભગત
૬. સિનેગુર્જરી: એક ઝલક - જયંત પીઠડિયા
૭. સલામ બોલિવુડ-ભાવના સોમૈયા , અનુ.-દિવ્યાંગ શુક્લ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૬ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૬૦૩ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ :અનુવાદ: સિદ્ધાંત અને વિનિયોગ (વિકલ્પ)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

(૧) વિદ્યાર્થીઓ અનુવાદની પ્રક્રિયાનો અભ્યાસ કરે.

(૨) વિદ્યાર્થીઓ અનુવાદિત કૃતિનો અભ્યાસ કરે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય	
૧	અનુવાદની વિભાવના અને પ્રક્રિયા : અનુવાદની વ્યાખ્યા અનુવાદના પ્રકારો અનુવાદ, ભાષાન્તર, રૂપાન્તર, ભાવાનુવાદ, તરજૂમો	૧	૨૦	૧૫	
૨	અનુવાદ પ્રત્યક્ષકાર્ય ગુજરાતીમાંથી હિન્દી અનુવાદ હિન્દીમાંથી ગુજરાતી અનુવાદ	૧	૨૦	૧૫	
૩	અનુવાદિત કૃતિનો અભ્યાસ કલિ કથા વાયા બાયપાસ - લે. અલકા સરાવગી	૧	૨૦	૧૫	
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫	
		કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. અનુવાદ વિજ્ઞાન - મોહનભાઈ પટેલ
૨. અનુવાદ સિદ્ધાંત અને સ્વરૂપ - સં - રમણ સોની
૩. અનુવાદની સમસ્યા - મોહનભાઈ પટેલ
૪. 'અનુવાદની કળા' - 'પરિચય અને પરીક્ષા' -નગીનદાસ પારેખ

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા

સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૬

પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૬૦૪

ક્રેડીટ - ૪

કલાક - ૬૦

ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : સાહિત્યમીમાંસા (ફરજિયાત)

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

(૧) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના સૈદ્ધાંતિક પાસાંનો અભ્યાસ કરે.

(૨) વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યનાં ઘટકતત્ત્વોનો પરિચય કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	કાવ્યની સૈદ્ધાંતિક વિભાવના : - કલા અને કલાના પ્રકારો - સાહિત્યકલાની વિશેષતા - કાવ્યની વ્યાખ્યા, હેતુઓ અને પ્રયોજન - શબ્દશક્તિ	૧	૨૦	૧૫
૨	પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા - પ્લેટોની અનુકરણ વિભાવના - એરિસ્ટોટલની અનુકરણ વિભાવના અને કેથાર્સિસ - લોન્જાઈનસની ઉદ્દાત્તાની વિભાવના	૧	૨૦	૧૫
૩	ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા: રસ વિચાર, ધ્વનિ વિચાર, વક્રોક્તિ વિચાર	૧	૨૦	૧૫
૪	૧. આંતરિક પરીક્ષા - ૨૦ ગુણ ૨. સતત મૂલ્યાંકન ૨૦ ગુણ	૧	૪૦	૧૫
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

સંદર્ભ સાહિત્ય:

૧. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત - જયંત કોઠારી અને નટુભાઈ રાજપરા
૨. ભાવન:વિભાવન -૨- હરિવલ્લભ ભાયાણી
- ૩..ભારતીય કાવ્યમીમાંસા - રમેશ ત્રિવેદી
૪. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - સતીશ વ્યાસ અને અન્ય
૫. પ્લેટો-એરિસ્ટોટલ અને લોન્જાઈનસની કાવ્ય વિચારણા - જયંત કોઠારી
૬. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય વિવેચન (પ્રાચીન કાળ)- શિરીષ પંચાલ
૭. સાહિત્યમીમાંસા -વિષ્ણુપદ ભટ્ટાચાર્ય અનુ. સુરેશ જોશી
- ૮.અભિનવનો રસવિચાર અને બીજા લેખો, નગીનદાસ પારેખ
- ૯.ધ્વનિ અને પાશ્ચાત્ય ચિંતન, રમેશ સું. બેટાઈ
- ૧૦.'ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા', 'તારતમ્ય', અનંતરાય રાવળ
- ૧૧.'પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલના કાવ્યસિદ્ધાંતો' , 'અભિક્રમ', ચી.ના.પટેલ
૧૨. સાહિત્યમીમાંસા, સં.- વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી

મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય : સાદરા-રાંધેજા
સમાજવિદ્યા વિશારદ: ગુજરાતી

સત્ર- ૫ પ્રશ્નપત્ર નં.-MJRGUJ : ૬૦૫ ક્રેડીટ - ૪ કલાક - ૬૦ ગુણ-૧૦૦

પ્રશ્નપત્રનું નામ : પ્રોજેક્ટ

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

(૧) વિદ્યાર્થીઓમાં સમીક્ષા વૃત્તિ અને સંશોધન વૃત્તિ કેળવાય.

(૨) વિદ્યાર્થીઓ સંદર્ભગ્રંથોનો ઉપયોગ કરતા શીખે.

એકમ	અભ્યાસક્રમનાં મુદ્દાઓ	ક્રેડીટ	ગુણ	સમય
૧	વર્ગશિક્ષણ અને વર્ગશિક્ષણનું મૂલ્યાંકન	૧.૫	૪૦	૨૫
૨	સ્થાનિક ભાષા-બોલીનો સર્વે	૧.૫	૪૦	૨૫
૩	અહેવાલ લેખન	૧	૨૦	૧૦
	કુલ	૪	૧૦૦	૬૦

૧૫ દિવસનો અહેવાલ તૈયાર કરવો.